

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7CdoPr/8/2024
Identifikačné číslo spisu:	1423207378
Dátum vydania rozhodnutia:	12.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1423207378.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Mjr. Ing. M. A., narodeného XX. B. XXXX, K. pod K., U. XXX/X, zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Kubinom, spolupracujúcim s advokátskou kanceláriou Dentons Europe CS LLP, Bratislava, Bottova 2A, IČO: 36861391, proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, Bratislava, Pribinova 2, IČO: 00151866, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 58Cpr/4/2023, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 21. júna 2024 sp. zn. 6CoPr/6/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením z 29. novembra 2023 č. k. 58Cpr/4/2023-67 nariadil neodkladné opatrenie v znení, že žalovaný je povinný zdržať sa uplatňovania a výkonu bližšie označeného personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky voči žalobcovi (výrok I.), vo zvyšnej časti návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok II.) a žiadnej zo strán sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok III.). Výrokom IV. prvostupňový súd poučil žalovaného, že môže podať žalobu proti žalobcovi, ktorou sa bude domáhať určenia, že vydaním bližšie označeného personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi.

1.1. Právne vec posúdil podľa § 194 ods. 1, § 324 ods. 1, § 325 ods.1, 2 písm. a) a d), § 326 ods.1, 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2, § 336 ods.1, § 337 ods.1 a 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 2 písm. e), § 7 ods. 1 a 8 zákona č. 54/2019 Z.z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti (ďalej len „zákon č. 54/2019 Z.z.“), § 2a ods. 1 a ods. 3, § 46 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej

len „zákon č. 73/1998 Z.z.“) a § 2 ods. 1, § 9 ods. 1 a 2 zák. č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (ďalej len „zákon č. 365/2004 Z.z.“) a dospel k záveru, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia bol dôvodný v časti, v ktorej sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa uplatňovania a výkonu personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky č. XXX z XX. U. XXXX . (ďalej len „personálny rozkaz“) voči žalobcovi. Vo zvyšnej časti nebola splnená podmienka bezprostredne hroziacej ujmy, a preto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšnej časti zamietol.

1.2. Keďže predmetom tohto konania bol antidiskriminačný spor bola podľa názoru prvostupňového súdu daná právomoc všeobecného (civilného) súdu. Ďalej uviedol, že v rámci antidiskriminačného sporu ako civilného sporu je civilný súd oprávnený podľa § 194 CSP posúdiť predbežnú otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci, ak o nej ešte nebolo rozhodnuté, nesmie však ísť o otázky upravené v § 193 CSP, ktoré nemôže súd sám predbežne posúdiť. Ako predbežnú otázku teda môže posúdiť zákonnosť žalobcom namietaného personálneho rozkazu pre účely prebiehajúceho konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Predmetnú predbežnú otázku prvostupňový súd posúdil tak, že pokiaľ žalovaný nepožiadaval o predchádzajúci súhlas Úrad na ochranu oznamovateľov (ďalej len „Úrad“), konal v rozpore s § 7 ods. 1 zákona č. 54/2019 Z.z. Zo strany žalovaného ako zamestnávateľa žalobcu potom došlo k diskriminácii žalobcu z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti, ktorá sa v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahoch podľa § 2a ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. zakazuje. Tým, že v prípade žalobcu žalovaný opomenul požiadať Úrad o súhlas s pracovnoprávnym úkonom, zaobchádzal so žalobcom menej priaznivo, ako by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca v konaní dostatočne osvedčil existenciu subjektívneho nároku (vyplývajúceho zo zákazu diskriminácie), ktorému sa má poskytnúť ochrana nariadením neodkladného opatrenia.

1.3. Podľa názoru prvostupňového súdu nariadením uvedeného neodkladného opatrenia je možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami vo vzťahu k spornému pracovnoprávnemu úkonu. Preto súd neuložil žalobcovi povinnosť podať žalobu vo veci samej (§ 336 ods. 1 CSP) a keďže neuložil žalobcovi povinnosť podať žalobu vo veci samej, poučil žalovaného v zmysle § 337 ods. 1 CSP o možnosti podať žalobu, nakoľko antidiskriminačný zákon vychádza z tzv. obráteného dôkazného bremena, t.j. z povinnosti žalovaného zamestnávateľa preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania. Nariadené neodkladné opatrenie nebolo podľa názoru prvostupňového súdu ani v rozpore s požiadavkou obsiahnutou v uznesení Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 1SKomp/6/2021 z 08. decembra 2021, v zmysle ktorého síce právomoc na konanie o neodkladných opatreniach má vo všeobecnosti súd podľa Civilného sporového poriadku, to však samo o sebe neznamená, že ak sú splnené podmienky § 324 a 325 ods. 1 CSP, súd môže vydať neodkladné opatrenie s akýmkoľvek obsahom alebo na ochranu akéhokoľvek práva, keďže judikatúra súdov už totiž dávnejšie vyslovila, že neodkladným opatrením nemožno brániť vo výkone právomocí inému orgánu verejnej moci (napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Obo/240/98, judikát R 123/1999, alebo jeho uznesenie sp. zn. 7Cdo/59/2011).

1.4. Prvostupňový súd uzavrel, že náprava porušenia zákazu diskriminácie žalobcu v nadväznosti na jemu priznanú ochranu oznamovateľa závažnej protispoločenskej činnosti podľa zákona č. 54/2019 Z.z., zákona č. 365/2004 Z.z. a v nadväznosti aj na zákon č. 73/1998 Z.z. (§ 2a ods. 3 zákona o štátnej službe policajtov), zakladá právomoc civilných súdov podľa CSP, keďže ani zákon o štátnej službe policajtov a ani Správny súdny poriadok neposkytuje žalobcovi možnosť získania účinnej a rýchlej právnej ochrany v porovnateľnom rozsahu, obsahu a predovšetkým v porovnateľnom čase a s porovnateľnými účinkami ako poskytuje inštitút neodkladného opatrenia podľa Civilného sporového poriadku.

1.5. O trovách konania rozhodol prvostupňový súd podľa § 255 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného uznesením 21. júna 2024 sp. zn. 6CoPr/6/2024 zmenil prvostupňové uznesenie vo vyhovujúcom výroku tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok I.), zrušil výrok IV. napadnutého uznesenia (výrok II.) a žalovanému nepriznal náhradu trov konania (výrok III.).

2.1. Po citovaní príslušnej procesnoprávnej i hmotnoprávnej úpravy, vzťahujúcej sa k danej veci a

interpretácii inštitútu neodkladného opatrenia (body 44 až 62 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia) odvolací súd uviedol, že «[z] hľadiska ochrany pred diskrimináciou neodkladným opatrením bolo na žalobcovi osvedčiť „na prvý pohľad“ prípad diskriminácie, teda, že s ním bolo zaobchádzané rozdielne pri vydávaní personálneho rozkazu žalovaným pre tvrdený diskriminačný dôvod - podanie oznámenia o závažnej protispoločenskej činnosti. Odvolací súd na základe tvrdení strán a predložených listinných dôkazov dospel k záveru, že nemožno dostatočne spoľahlivo usúdiť, že zo strany žalovaného došlo k diskriminačnému konaniu, teda k vydaniu personálneho rozkazu z dôvodu vykonania oznámenia o protispoločenskej činnosti žalobcom. Pokiaľ ide o priamu súvislosť medzi vydaním personálneho rozkazu a tvrdeným dôvodom diskriminácie, považoval odvolací súd za relevantné, že žalovaný poskytol objektívne zdôvodnenie namietaného konania, keď poukázal na to, že právnym základom vydania personálneho rozkazu bol § 46 zákona ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, ktorý mu ukladá povinnosť dočasne pozbaviť policajta výkonu služby, ak by jeho ponechanie vo výkone štátnej služby ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby alebo priebeh objasňovania jeho konania a je dôvodne podozrivý, že spáchal trestný čin alebo porušil služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom. Žalovaný náležite osvedčil, že práve uvedené zákonné dôvody boli podkladom pre vydanie personálneho rozkazu. Odvolací súd sa v tomto smere stotožnil s argumentáciou žalovaného, že postup podľa § 46 ods. 1 písm. b) zákona o štátnej službe príslušníkov PZ voči žalobcovi nemá žiadnu príčinnú súvislosť s oznámením žalobcu podľa zákona o ochrane oznamovateľov. Obligatórna povinnosť žalovaného postupovať podľa § 46 ods. 1 písm. b) zákona o štátnej službe príslušníkov PZ bola naviazaná na vznesenie obvinenia voči žalobcovi, čo spochybňuje súvis vydania personálneho rozkazu s kvalifikovaným oznámením zo strany žalobcu. Podkladom pre personálne opatrenie bola existencia vykonateľného uznesenia o vznesení obvinenia voči žalobcovi, ktorá skutočnosť je nezávislá od vôle žalovaného ... V danom prípade tak nebolo pre účely neodkladného opatrenia dostatočne presvedčivo osvedčené vydanie personálneho rozkazu žalovaným z dôvodu podania oznámenia o protispoločenskej činnosti žalobcom ... účelom ochrany podľa zákona o ochrane oznamovateľov je ochrana zamestnanca ako oznamovateľa protispoločenskej činnosti voči zamestnávateľovi, ku ktorému je zamestnanec vo vzťahu podriadenosti. Na základe žalovaným tvrdenej skutočnosti, že oznámenie žalobcu nesmerovalo priamo proti žalovanému, resp. nadriadenému žalobcovi, nemožno považovať za dostatočne presvedčivé tvrdenie žalobcu o úmysle žalovaného priamo diskriminovať žalobcu z dôvodu podania oznámenia o protispoločenskej činnosti ... Pre úspech žalobcu v predmetnom konaní bolo tiež potrebné identifikovať skupinu, s ktorou sa zaobchádzalo rozdielne a osvedčenie porovnateľnosti svojej situácie so situáciou v danej skupine. Je totiž potrebné, aby existovali dve skupiny v porovnateľnej situácii, s ktorými je zaobchádzané rozdielne. Žalobca na opodstatnenosť svojich tvrdení o diskriminačnom konaní neuviedol, že by sa s ním z dôvodu podania oznámenia zaobchádzalo horšie ako s niekým iným, kto tento dôvod nemá, a je v rovnakej či porovnateľnej situácii. Žalobca neoznačil iné osoby v porovnateľnej situácii, s ktorými by bolo zaobchádzané odlišne, teda výhodnejšie. Naopak, žalovaný poukázal na to, že k rovnakému postupu - dočasnému pozastaveniu výkonu štátnej služby, došlo aj u iných príslušníkov Policajného zboru dôvodne podozrivých zo spáchania trestnej činnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že pokiaľ sa žalobca domáhal ochrany podľa antidiskriminačného zákona, neosvedčil dôvodnosť nároku, ktorému požaduje navrhovaným neodkladným opatrením poskytnúť súdnu ochranu".

2.2. V ďalšom sa odvolací súd zaoberal otázkou, či si môže v civilnom sporovom konaní ako predbežnú (§ 194 ods.1 CSP) vyriešiť otázku zákonnosti rozhodnutia vydaného ministrom voči príslušníkovi Policajného zboru podľa zákona č. 73/1998 Z.z. v správnom konaní. V tejto súvislosti uviedol, „že služobný pomer príslušníkov Policajného zboru nie je možné prirovnávať k zamestnaneckému pomeru v intenciách právnej úpravy Zákonníka práce. Svojou povahou je inštitútom verejného práva, ide o štátnozamestnanecký pomer. Takýto právny pomer nevzniká zmluvou, ale mocenským aktom služobného orgánu, čiže rozhodnutím o prijatí do služobného pomeru a po celú dobu svojho trvania sa výrazne odlišuje od pomeru pracovného, ktorý je typickým pomerom súkromnoprávnym, kde účastníci majú rovnaké postavenie. ... Právna povaha takéhoto služobného pomeru príslušníkov Policajného zboru odráža osobitný charakter zamestnávateľa ako primárneho nositeľa verejnej moci, potreba pevného začlenenia policajta do organizmu verejnej moci a účasť na jej výkone, čo zvyrazňuje skutočnosť, že nemožno hovoriť o modifikácii súkromno-právneho pomeru, ale o špecifickom štátnozamestnaneckom pomere verejného práva, ktorého právna úprava má formu kódexu (...1Sžo/246/2009 ... 3Sžo/40/2013

... 10Sžo/334/2015 ...). Príslušné ustanovenia zákona o štátnej službe príslušníkov PZ je potrebné vykladať s ohľadom na osobitný charakter služobného pomeru príslušníkov Policajného zboru (...II. ÚS 515/2016 ...) ... Vzhľadom na to, že služobný pomer príslušníkov Policajného zboru je svojou povahou inštitútom verejného práva, dostávajú sa tu do kolízie prostriedky ochrany podľa Civilného sporového poriadku s prostriedkami ochrany podľa správneho práva, resp. Správneho súdneho poriadku. Kolízia týchto noriem je daná tým, že v prípade podania rozkladu, príp. správnej žaloby, bude potrebné posudzovať zákonnosť personálneho rozkazu nielen z hľadiska splnenia predpokladov podľa § 46 ods. 1 zákona o štátnej službe príslušníkov PZ (lex generalis), ale i z hľadiska získania predchádzajúceho súhlasu Úradu na vydanie rozhodnutia podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov (lex specialis). V danom prípade bolo preto potrebné vyriešiť otázku, či súdy môžu posudzovať v civilnom sporovom konaní ako jednu z podmienok zákonnosti personálneho rozkazu udelenie predchádzajúceho súhlasu Úradu na vydanie personálneho rozkazu podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov, keď túto zákonnú podmienku súčasne zisťuje v rámci komplexného posúdenia zákonnosti rozhodnutia aj správny orgán, resp. správny súd. Žalobca totiž, ako na to poukazuje žalovaný v odvolaní, v podanom rozklade uplatňuje totožnú skutkovú a právnu argumentáciu, keďže sa neuspokojil s tým, že správne rozhodnutie bolo vydané bez predchádzajúceho súhlasu Úradu a je podľa jeho presvedčenia neplatné. ... odvolací súd v predmetnej veci zastáva názor, že prednosť majú právne prostriedky ochrany v správnom konaní, resp. v správnom súdnom konaní podľa Správneho súdneho poriadku. Nemožno totiž neodkladným opatrením odnímať účinky rozhodnutiam alebo iným individuálnym správnym aktom vydaným pri výkone verejnej moci, prípadne meniť ich obsah. Žalovaný dôvodne argumentuje, že v prípade vydania požadovaného neodkladného opatrenia v Civilnom sporovom konaní by bola právomoc správneho súdu negovaná a vydanie jeho rozhodnutia, ktorým by správnej žalobe nevyhovelo, by nevyvolalo žiadne právne ani faktické účinky, pokiaľ by popri ňom existovalo rovnako právoplatné a vykonateľné vyhovujúce neodkladné opatrenie. Uprednostnenie účinkov neodkladného opatrenia by potom de facto znamenalo podriadenie sa správneho súdu civilnému súdu, hoci civilný súd nie je funkčne príslušným vo veci správnej žaloby. Odvolací súd sa stotožnil so žalovaným, že takýto právny stav by bol nežiadúci a umožňoval by neodkladným opatrením obchádzať preskúmavania zákonnosti správneho aktu v rámci správneho súdnictva. Uprednostnením jedného z prostriedkov ochrany bude zabezpečený aj princíp právnej istoty, podľa ktorého nie je žiadúce, aby popri sebe existovali na určitú právne relevantnú otázku rôzne rozhodnutia pri aplikovaní rovnakej právnej normy. ... odvolací súd dospel k záveru, že ... uprednostniť je potrebné prostriedky právnej ochrany podľa Správneho súdneho poriadku pred prostriedkami právnej ochrany podľa Civilného sporového poriadku. So zreteľom na uvedené, považoval odvolací súd záver súdu prvej inštancie o potrebe predbežného posúdenia zákonnosti personálneho rozkazu ministra vnútra o dočasnom pozbavení výkonu štátnej služby žalobcu za nesprávny, nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu postupom v civilnom sporovom konaní súd prvej inštancie takýmto posúdením zákonnosti rozhodnutia žalovaného vydaného v správnom konaní nepripustne zasiahol do právomoci orgánu verejnej správy, čím by bol oslabený princíp právnej istoty. ... vyslovený právny záver v prejednávanej veci je plne konformný aj so závermi rozhodnutia Krajského súdu vydaného v obdobných veciach sp. zn. 8CoPr/15/2023 a sp. zn. 8CoPr/14/2023 vyslovenými v skutkovo a právne obdobných veciach". Odvolací súd podporne poukázal na súdne rozhodnutia 6CdoPr/2/2023, II. ÚS 145/2019, I. ÚS 53/2018 a IV. ÚS 13/2020.

2.3. Odvolací súd uzavrel, že „[p]oskytnutie súdnej ochrany nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia tak nespadá pod oblasť právnych vzťahov, ktorým je možné poskytnúť ochranu neodkladným opatrením. S ohľadom na špecifický charakter služobného pomeru príslušníka Policajného zboru by nariadenie neodkladného opatrenia predstavovalo neprípustný zásah, bolo by popretím osobitného verejnoprávneho charakteru služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, v rámci ktorého má minister vnútra zverené oprávnenie na vydanie personálneho rozkazu policajtovi, ktorým sa realizuje a zabezpečuje plnenie úloh Policajného zboru SR. ... Vzhľadom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že žalobca neosvedčil základné predpoklady odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia obmedziť výkon práv žalovaného vyplývajúcich mu voči žalobcovi zo služobného pomeru, z ktorého dôvodu vyhovujúci výrok uznesenia súdu prvej inštancie ... zmenil tak, že návrh v tejto časti zamietol ... Odvolací súd zároveň ... zrušil IV. výrok napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie ... nakoľko zmenou prvého výroku tohto rozhodnutia odvolacím súdom, výrok IV. napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie stratil svoje opodstatnenie, zanikli dôvody jeho vydania (stal sa nadbytočným)".

2.4. V konaní plne procesne úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, a to podľa § 420 písm. f) CSP. V rozsahom obsiahlom dovolaní (na 38 stranách, pozn.), po opise priebehu konania, predovšetkým polemizoval s právnymi závermi odvolacieho súdu, spochybňoval správnosť jeho rozhodnutia resp. kritizoval prístup odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci. Jadro žalobcových námietok dielčie i súhrnne spočívalo v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom pri opakovanom tvrdení žalobcu, že v posudzovanej veci došlo k jeho diskriminácii a že rozhodnutím odvolacieho súdu bol vylúčený zo súdnej ochrany. V tejto súvislosti ďalej namietal nesprávnu interpretáciu zákona (zákona č. 54/2019 Z.z., zákona č. 73/1998 Z.z., zákona č. 365/2004 Z.z.) a arbitrárnu interpretáciu judikatúry Súdneho dvora EÚ a ESĽP. V podstatnom, pre účely dovolania podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že „krajský súd sa pri rozhodovaní adekvátne nevysporiadal s jeho odvolacou argumentáciou, jeho rozhodnutie je neodôvodnené, nepreskúmateľné, arbitrárne, v zjavnom rozpore s princípmi spravodlivého procesu ...". Vyčítal odvolaciemu súdu, že „... založil takmer celú svoju argumentáciu na doslovne skopírovaných argumentoch z uznesenia ... vydaného iným senátom (8CoPr/15/2023 a 6CoPr/2/2024, pozn.) ... nereaguje na argumentáciu prvostupňového súdu ... sa odvolací súd vôbec nezaoberal osvedčenými skutkovými okolnosťami z Návrhu ... odvolací súd neuviedol svoje vlastné posúdenie veci ... Takéto odôvodnenie Napadnutého uznesenia je absolútne nepresvedčivé a nepreskúmateľné ... Odvolací súd sa nijakým spôsobom nevyrovnal a nevyvrátil podrobne rozpracovanú právnu argumentáciu prvostupňového súdu ... Odvolací súd svojvoľne a ústavne neudržateľne (ne)vyhodnotil otázku neosvedčenia diskriminačného konania žalovaného voči žalobcovi, v dôsledku čoho je Napadnuté uznesenie v tejto časti nepreskúmateľné ... Odvolací súd na základe arbitrárnych a nepreskúmateľných dôvodov odmietol poskytnúť žalobcovi právnu ochranu, na ktorú má ako chránený oznamovateľ závažnej protispoločenskej činnosti právo, čím naplnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.". Žalobca navrhol, aby dovolací súd zmenil odvolacie rozhodnutie tak, že nariadi bližšie určené neodkladné opatrenia, prizná žalobcovi náhradu odvolacích a dovolacích trov a poučí žalovaného o možnosti podať žalobu proti žalobcovi, alternatívne zruší napadnuté odvolacie rozhodnutie a vec mu vráti na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo svojom stanovisku k dovolaniu žalobcu navrhol dovolanie zamietnuť. V podstatnom uviedol, že „civilný súd nemá právomoc rozhodovať v tejto veci ... žalobca má právo na súdnu ochranu jedine podaním riadneho opravného prostriedku (rozkladu) proti personálnemu rozkazu ... a následne podaním správnej žaloby ..., v rámci ktorej môže navrhnúť aj priznanie odkladného účinku správnej žaloby.". V ďalšom sa stotožnil s právnou argumentáciou odvolacieho súdu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd" alebo „dovolací súd") ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom

spočíva táto vada (ods. 2).

8. Dovolací súd už na tomto mieste považuje za podstatné uviesť, že z obsahu podaného dovolania nepochybne vyplýva (§ 124 ods. 1 CSP), že jadrom žalobcom podaného dovolania je jeho nesúhlas s právnym posúdením veci zo strany odvolacieho súdu (bod 3). Jeho rozsiahla dovolacia argumentácia, cez prizmu ním prezentovaného právneho stavu, smerovala proti právnym záverom odvolacieho súdu, ktoré podrobil kritike. Podľa jeho názoru - v zhode s právnymi závermi prvostupňového súdu - malo byť v jeho veci nariadené neodkladné opatrenia tak, ako to požadoval. V tejto súvislosti dovolací súd konštatuje, že právne aspekty posudzovania danej veci zo strany odvolacieho súdu (ktorého rozhodnutie bolo predmetom dovolacieho prieskumu v limitovanom rozsahu ustanovenia § 420 písm. f) CSP) neboli zásadného významu pri skúmaní opodstatnenosti žalobcom namietaných zmätočností podľa § 420 písm. f) CSP, nakoľko

(i) podľa ustálenej praxe odvolacieho súdu nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, resp. prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, (ii) prípadné právne posúdenie veci dovolateľom formálne podriadené pod § 420 písm. f) CSP síce môže dovolací súd vecne preskúmať, avšak iba v rozsahu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 CSP („autentické porozumenie dovolateľovi“), ktoré však v okolnostiach danej veci bolo ex lege vylúčené (§ 357 písm. d) a e) v spojení s § 421 ods. 2 CSP) a (iii) prípadné právne posúdenie veci sa síce môže premietnuť (aj) do porušenie práva na spravodlivý proces, ak právne závery súdu boli celkom zjavne nedôvodné, či arbitrárne, čo však v danej veci nebolo zistené (pozri bod 15).

9. Inštitút neodkladného opatrenia upravuje CSP v § 324 a nasl. ako tzv. osobitný procesný postup, ktorému zodpovedá zjednodušený a zrýchlený postup pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Cieľom inštitútu neodkladného opatrenia je poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným právam subjektu, ktorý podal návrh na jeho nariadenie, prípadne eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli v priebehu konkrétneho civilného sporového konania nastať. Za týmto účelom zákonodarcia zakotvil zjednodušený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhoduje v lehote 30 dní bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Táto krátka zákonná lehota neumožňuje, aby súd vykonal riadne dokazovanie a nariaďoval pojednávanie. Inak postupuje iba vo výnimočných a odôvodnených prípadoch. Riadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené (k tomu sa obdobne vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 04. augusta 2020, sp. zn. III. ÚS 294/2020).

10. V podstatnom žalobca v súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP namietal, že odvolací súd sa dostatočne nevysporiadal s jeho odvolacou argumentáciou, jeho rozhodnutie je neodôvodnené, nepreskúmateľné, arbitrárne, v zjavnom rozpore s princípmi spravodlivého procesu (bod 3).

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa odvolací súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdeným vadám zmätočnosti.

12. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť

nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13. Žalobcom namietané vady napadnutého odvolacieho rozhodnutia (bod 10) majú priamu spojitosť predovšetkým s riadnym odôvodnením súdneho rozhodnutia. Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premis dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

14. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry EŠLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

15. Najvyšší súd uvádza, že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu nedáva podklad pre tvrdenie dovolateľa, že nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, resp., že toto rozhodnutie je nepreskúmateľné, či arbitrárne. Dovolaním napádané rozhodnutie totiž primerane dostatočným spôsobom (vzhľadom k osobitostiam konania o nariadení neodkladného opatrenia - pozri bod 9) uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu v rámci odvolacieho konania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Úlohou všeobecného súdu pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je zistiť na základe dostupných dôkazných prostriedkov najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, a to bez potreby dodržania formalizovaného postupu štandardného procesného dokazovania, a na podklade osvedčených skutočností následne vo veci rozhodnúť. Najvyšší súd konštatuje, že argumentácia odvolacieho súdu zodpovedá príslušným ustanoveniam CSP týkajúcim sa predpokladov vydania neodkladného opatrenia pre potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami (§ 325 ods. 1 CSP). Odvolací súd v rozsahu

svojich nosných dôvodov uviedol, že v posudzovanej veci nebolo pre účely neodkladného opatrenia dostatočne presvedčivo osvedčené vydanie personálneho rozkazu žalovaným z dôvodu podania oznámenia o protispoločenskej činnosti žalobcom, teda nebolo možné dostatočne spoľahlivo usúdiť, že zo strany žalovaného došlo k diskriminačnému konaniu, keďže personálny rozkaz bol vydaný z iného dôvodu uvedeného v § 46 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. Vzhľadom k tomu, že oznámenie žalobcu o protispoločenskej činnosti (zákon č. 54/2019 Z.z.) nesmerovalo priamo proti žalovanému, resp. jeho nadriadenému, nepovažoval odvolací súd ani za dostatočne presvedčivé tvrdenie žalobcu o úmysle žalovaného priamo diskriminovať žalobcu z dôvodu podania oznámenia o protispoločenskej činnosti. K samotnému prieskumu zákonnosti personálneho rozkazu (v súvislosti s udelením predchádzajúceho súhlasu Úradu v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 54/2019 Z.z., pozn.) odvolací súd uviedol, že tento je realizovateľný právnymi prostriedkami ochrany v správnom konaní, resp. v správnom súdnom konaní podľa Správneho súdneho poriadku, ktorým smerom žalobca súbežne postupoval. „Nemožno totiž neodkladným opatrením odnímať účinky rozhodnutiam alebo iným individuálnym správnym aktom vydaným pri výkone verejnej moci, prípadne meniť ich obsah“. Odvolací súd uzavrel, že pokiaľ sa žalobca domáhal ochrany podľa antidiskriminačného zákona, neosvedčil dôvodnosť nároku, ktorému požaduje navrhovaným neodkladným opatrením poskytnúť súdnu ochranu. V tomto ohľade poukázal na viaceré súdne rozhodnutia. Podľa názoru najvyššieho súdu uvedené závery odvolacieho súdu nemožno považovať za celkom zjavne nedôvodné, či arbitrárne, a to o to viac, že žalobcovi zamietnutím jeho návrhu v medziach civilného sporového poriadku nebol odňatý prístup k súdu, keďže súbežne z jeho iniciatívy prebieha súdny prieskum zákonnosti personálneho rozkazu v rámci správneho súdneho konania. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je teda v odôvodnení primerane vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené v konaní, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom zodpovedajúcim zákonu, navyše procesne limitovaným konaním o neodkladnom opatrení. Dovolateľ preto nedôvodne argumentoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené (nepreskúmateľné, či arbitrárne).

15.1. Dovolací súd zdôrazňuje, že za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok.

16. K námietke žalobcu o prevzatí (kopírovaní) argumentácie odvolacieho súdu z iného jeho rozhodnutia, v rozsahu potrebnom dovolací súd uvádza, že posudzovaný prípad bol totožný/podobný s ďalšími piatimi prípadmi, v ktorých vystupoval ten istý právny zástupca a bola v podstate tá istá skutková a právna argumentácia. Preto, pokiaľ odvolací súd v tejto veci vychádzal (na čo aj sám poukázal, pozn.) z iných podobných (skutkovo i právne) odvolacích rozhodnutí, nemožno na tom základe založiť dostatočnú intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces.

17. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namietal, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

18. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

19. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c) CSP.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.